

© Plan nauczania z języka polskiego
dla kursu maturalnego

® *EDUKARIS - Ośrodek Kształcenia*

Plan nauczania opracowała
Bernadeta Gądek

Przedstawione opracowanie chroni ustawa o prawach autorskich. Powielanie, kopiowanie, wykorzystywanie we fragmentach lub w całości przez inne podmioty lub przez osoby fizyczne, bez wiedzy autorów opracowania, jest zabronione pod odpowiedzialnością karną oraz cywilno - prawną.

Opracowanie publikuje

EDUKARIS - Ośrodek Kształcenia,

ul. Smolna 40 lok. 1,

00 - 375 Warszawa,

22 828 01 02.

1 Plan nauczania

1.1 Cele programu edukacyjnego

1. Usystematyzowanie wiedzy, powtórzenie wiadomości, doskonalenie umiejętności kształconych podczas wcześniejszych etapów edukacji:
  - periodyzacja epok literackich,
  - uporządkowanie wiedzy o prądach filozoficznych, rodzajach i gatunkach literackich,
  - kształcenie umiejętności kojarzenia rozmaitych faktów i zdarzeń, budowanie poczucia ciągłości historyczno-literackiej,
  - analiza i interpretacja dzieł literackich - poetyckich i prozatorskich - rozpoznawanie układu kompozycyjnego oraz środków stylistycznych,
  - kształcenie umiejętności samodzielnej pracy, poznanie odpowiednich metod i technik,
  - ćwiczenia umiejętności tworzenia wypowiedzi pisemnych ze szczególnym uwzględnieniem kryteriów poprawności językowej (typów błędów),
  - analiza mechanizmów powstawania błędów i sposoby ich unikania,
  - przykładowe tworzenie ramowego planu prezentacji matury ustnej, konstruowania opisu bibliograficznego książki, czasopisma, artykułu, dokumentu elektronicznego
2. Przypomnienie treści dzieł literackich wchodzących w skład dziedzictwa polskiej, europejskiej i światowej kultury.
3. Położenie nacisku na rozumienie i interpretację tekstów różnego rodzaju (nie tylko literackich).
4. Pokazanie tradycji i kultury polskiej na tle kultury europejskiej i światowej.

1.2 Plan nauczania określający nazwę zajęć edukacyjnych oraz ich wymiar

Plan nauczania kursu maturalnego z języka polskiego obejmuje 92 godziny lekcyjne

I zajęcia (4h) Struktura i forma egzaminu maturalnego z j. polskiego (analiza arkusza egzaminacyjnego).

Periodyzacja epok literackich.

II zajęcia (4h) Prahistoria, starożytność, antyk - kultura śródziemnomorska, kultura europejska.

III zajęcia (4h) Kultura judeochrześcijańska-Biblia. Uniwersalizm kultury średniowiecznej, wzorce osobowe, świeckie i religijne.

IV zajęcia (4h) Alegoryczność i symboliczność kultury średniowiecznej na przykładzie motywu śmierci.

V zajęcia (4h) Powstanie literatur narodowych, prekursorzy, renesans włoski. W poszukiwaniu człowieka, ładu i harmonii.

VI zajęcia (4h) Człowiek i władza w literaturze polskiego renesansu. Kryzys renesansowego humanizmu.

- VII zajęcia (4h)** Plebejska i dworska literatura polskiego baroku.
- VIII zajęcia (4h)** Królestwo kunsztu i paradoksu - cechy stylu. Obraz życia ludzkiego na podstawie wybranych tekstów.
- IX zajęcia (4h)** Wiek filozofów - oświecenie. Idee klasycyzmu w literaturze i sztuce. Sentymentalizm-podstawowe założenia.
- X zajęcia (4h)** Manifesty romantyzmu. Romantyczny indywidualizm, koncepcja dwóch światów, ludowość, egzotyzm.
- XI zajęcia (4h)** Wielkie dramaty romantyczne; polski bohater romantyczny; historiozofia. „Pan Tadeusz” jako pożegnanie z romantyzmem. Język romantyzmu.
- XII zajęcia (4h)** *Egzamin maturalny z języka polskiego - matura próbna.*
- XIII zajęcia (4h)** Realizm - analiza zjawiska i jego konwencji. Powieść realistyczna, nowela pozytywistyczna.
- XIV zajęcia (4h)** „Lalka” B. Prusa - różne możliwości interpretacji powieści. Struktura, narracja, rola opisów - realizm powieści.
- XV zajęcia (4h)** Zjawisko powieści historycznej - H. Sienkiewicz „Potop”. „Zbrodnia i Kara” F. Dostojewskiego - ponadczasowa wartość powieści i jej inspirujący wpływ na literaturę XX wieku.
- XVI zajęcia (4h)** Modernizm europejski i jego prekursorzy; modernizm i neoromantyzm w Polsce.
- XVII zajęcia (4h)** Dekadentyzm i jego różne oblicza. Powieść młodopolska. „Wesele” jako nowy typ widowiska teatralnego.
- XVIII zajęcia (4h)** Zmierzch modernizmu - dwudziestolecie międzywojenne. Różnorodność poezji polskiej - grupy poetyckie, programy.
- XIX zajęcia (4h)** „Przedwiośnie” S. Żeromskiego - powieść otwartych pytań. Awangarda w prozie polskiej.
- XX zajęcia (4h)** Czas wojny i okupacji - twórczość poetów pokolenia wojennego.
- XXI zajęcia (4h)** Rozrachunek z przeszłością wojenną - człowiek w sytuacji ekstremalnej.
- XXII zajęcia (4h)** Świat po II wojnie światowej. W poszukiwaniu wartości - egzystencjalizm, relatywizm. Gatunki publicystyczne.
- XXIII zajęcia (4h)** Młoda literatura przełomu lat 80. i 90. Współczesna proza światowa.

1.3 Treści kształcenia w zakresie poszczególnych zajęć edukacyjnych

Treści kształcenia w zakresie poszczególnych zajęć edukacyjnych ujęte są w poniższej tabeli.

Tematyka zajęć (godz. lekcyjne)	Treści szczegółowe	Oczekiwane osiągnięcia kursanta po zakończonym kursie; kursant:
1 (4h). Periodyzacja dziejów literatury polskiej. Arkusz egzaminacyjny.	Pokazanie, na czym polega zasadnicza ciągłość kultury europejskiej, w tym europejskości literatury polskiej. Struktura i forma egzaminu.	Zna i rozumie ciągłość kultury europejskiej; Umie: klasyfikować i interpretować źródła literackie. Zna: standardy oceniania i zasady tworzenia ramowego planu prezentacji.
2 (4h). Kultura śródziemnomorska	Mit - różne możliwości interpretacji i funkcji. Pojęcie archetypu. Dramat antyczny - poznanie źródeł teatru i istoty tragedii antycznej. Szkoły filozoficzne. Cechy eposu, styl eposu - Homer i początki literatury. Etapy pracy z tekstem literackim: Temat: Rola przeznaczenia w życiu Edypa.	Zna i rozumie pojęcia - mit, archetyp, mimesis, kosmogonia, katharsis Umie: poznawać źródła filozofii, określać (znać) wyznaczniki klasycznego kanonu piękna. Umie: wyjaśnić kluczowe słowa tematu, sytuować podany fragment w utworze, wykorzystać kontekst, na przykład filozoficzny, biograficzny, sformułować wnioski, dokonać podsumowania.
3 (4h). Kultura judeochrześcijańska - Biblia. Uniwersalizm kultury średniowiecznej	Biblia jako słowo Boże, źródło historyczne i tekst literacki. Bóg, świat i człowiek w wybranych tekstach (fragm.Ksiąg). Poznanie Biblii i jako kodu kultury europejskiej. Praca z tekstem popularno-naukowym - rozumienie czytanego tekstu. Analiza pytań do tekstu J. Nowaka-Jeziorańskiego „O patriotyzmie i nacjonalizmie” Chronologia epoki. Uwarunkowania historyczne. Dydaktyzm - wzorce osobowe. (fragmenty eposów rycerskich i utworów nacji- graficznych). Znaki, symbol, alegoria - podstawowe rozróżnienia. Ćwiczenia umiejętności czytania ze zrozumieniem - "Średniowiecze - sąd nad epoką".	Zna i rozumie pojęcia - monoteizm, parabola, apokalipsa. Rozróżnia styl biblijny i stylizacje biblijne, operuje związkami frazeologicznymi, których źródłem jest Biblia. Umie: rozpoznać gatunki biblijne, wykorzystuje podane pojęcia w interpretacji tekstu. Odczytuje i rozpoznaje konwencję literacką. Ćwiczy: umiejętność rozwiązywania tekstu maturalnego. Zna i rozumie pojęcia: hagiografia, historiografia, pareneza, dogmat Umie: określić kompozycję, wskazać archaizmy w „Bogurodzicy”. Czyta i analizuje tekst okołoliteracki, poznaje różne podejście do średniowiecza XX-wiecznej mediewistyki.

4 (4h). Motyw śmierci . w literaturze średniowiecznej. Alegoryczność i symboliczność kultury.	„Rozmowa mistrza Polikarpa ze śmiercią”. Satyryczna i moralizująca wymowa tekstu - mniemanie vanitas. Dante „Boska Komedia” - cechy średniowieczne i cechy renesansowe. „Boska Komedia” jako wielkie epickie podsumowanie myśli średniowiecza. Charakterystyka idealnego rycerza średniowiecznego - fragmenty „Pieśni o Rolandzie”	Zna i rozumie: pojęcie stereotypu, średniowieczne i dzisiejsze panegiryki Umie: wskazać w tekście Dantego elementy średniowieczne i renesansowe. Dostrzega w czytanych tekstach cechy charakterystyczne dla określonej epoki. Analizuje teksty dawne, dostrzega różnice językowe i kulturowe.
5 (4h). Generalny odwrót od średniowiecznego teocentryzmu.	Powstanie literatur narodowych. „Człowiekiem jestem i nic, co ludzkie nie jest mi obce”. Świadomość własnego ja. Człowiek jako wartość sama w sobie. J. Kochanowski „Pieśń XIV z Ksiąg wtórnych”. J. Kochanowski „Do gór i lasów”. Interpretacja „Pieśni IX Ksiąg pierwszych” J. Kochanowskiego.	Zna i rozumie pojęcia: antropocentryzm, humanizm, renesans, reformacja. Umie: podać cechy gatunkowe pieśni, fraszki, trenu; pokazać wpływ filozofii stoickiej i epikurejskiej na twórczość J. Kochanowskiego.
6 (4h). Kryzys światopoglądowy w twórczości J. Kochanowskiego. Dramat Szekspirowski	„Treny” J. Kochanowskiego jako zapis doświadczeń emocjonalnych, filozoficznych, religijnych. Nowożytna koncepcja tragizmu, człowiek wobec władzy, psychologia postaci - „Makbet” Szekspira. „Skuteczność języka jako narzędzia wpływania na ludzi” - analiza fragmentów „Makbeta”. Perswazyjna funkcja języka.	Zna: budowę cyklu trenów, dostrzega kryzys ojca, poety, humanisty. Zna reguły: dramatu szekspirowskiego Umie: podać najpopularniejsze środki perswazji.
7 (4h). Różne oblicza literatury polskiego baroku.	Poezja metafizyczna - zainteresowanie sprawami ducha, obraz intensywnych, wręcz skrajnych postaw i emocji - twórczość M. Sępa-Szarzyńskiego i D. Naborowskiego. Kultura dworska - poezja „światowych rozkoszy” J. A. Morsztyna. Kultura ziemiańska - sarmatyzm, „Pamiętniki” J. Ch. Paska. Analiza tekstu - czytanie ze zrozumieniem. L. Kołakowski „O młodości”.	Zna i rozumie pojęcia: metafizyka, kontrreformacja, koncept Umie: rozróżnić podstawowe środki artystycznego wyrazu w tym charakterystyczne dla stylu barokowego - paralelizm składniowy, paralelizm tematyczny, pytania retoryczne, antytezy, hiperbola.

8 (4h). Poezja konceptualna, cechy stylu barokowego, obraz życia polskiego Sarmaty.	Trafny pomysł, szczęśliwa myśl, wyszukany, oryginalny pomysł. Kultura otwarta na świat i obce wpływy. Interpretacja wiersza J. A. Morsztyna „Do trupa” i „Cuda miłości”.	Zna i rozumie: Kunszt poetycki J.A. Morsztyna, dostrzega, wirtuozerię formy, która zakłada, że celem utworu jest zaskoczenie, zadziwienie a nawet zaszokowanie czytelnika.
9 (4h). Wiek filozofów - oświecenie. Idee klasycyzmu w literaturze i sztuce.	Prekursorskie idee Kartezjusza - deklaracja niepodległości, Wielka Rewolucja Francuska, Sejm Czteroletni, prawa człowieka. Immanuel Kant i jego idea Oświecenia. Tolerancja (Wolter); Wielka Encyklopedia Francuska. Ćwiczenia umiejętności czytania ze zrozumieniem F. Schiller „Teatr jako instytucja moralna”. Klasykistyczny model świata. Klasycyzm Stanisławowski i jego realizacje. Intelektualista oświeceniowy - I. Krasicki - „Księżę poetów”. Dydaktyzm bajek satyr-ironia, groteska. F. Karpiński - twórca polskiego sentymentalizmu. „Portret Sarmatów” w krzywym zwierciadle satyr I. Krasickiego - analiza Fragmentów utworów „Pijaństwa” i „Do Króla”.	Zna i rozumie pojęcia: racjonalizm, empiryzm, sensualizm, deizm, materializm, wolterianizm. Umie: skreślić charakterystyczne cechy twórczości Waltera, I. Kanta, D. Diderota. Umie: określić potrzeby estetyczne człowieka, dostrzega złożoność problemów moralnych (test). Rozpoznaje w utworze sposoby kreowania świata przedstawionego. Rozpoznaje cechy stylu klasycznego i sentymentalnego.
10 (4h). Manifesty romantyzmu, romantyczny indywidualizm.	„Romantyczność” A. Mickiewicza - koncepcja dwóch światów, indywidualizm, nostalgia, natura, ludowość. Główne założenia programu romantyków. Pielgrzym, emigrant, wędrowiec - A. Mickiewicz „Stopy akermzańskie”. Paralelność sztuki i literatury - pejzaż romantyczny. Ćwiczymy czytanie ze zrozumieniem: M. Janion „Bezradność wobec końca epoki”.	Zna i rozumie pojęcia: mesjanizm, mistycyzm, historiozofia, werteryzm, idealizm, orientalizm. Zna i rozumie wyznaczniki romantycznego światopoglądu (prymat uczucia nad rozumem). Umie: określić racje klasyków i racje romantyków. Określić cechy gatunkowe ballady i sonetu. Umie: wskazać cechy gatunkowe eseju, felietonu, rozprawy naukowej i artykułu publicystycznego (tekst M. Janion).

<p>Wielkie dramaty romantyczne. Cechy bohatera romantycznego.</p>	<p>Konrad z III części „Dziadów” jako bohater romantyczny. Geneza III części „Dziadów” jako dramatu wielowarstwowego. „Improwizacja” jako szczytowe osiągnięcie polskiego romantyzmu. „Kordian” elementy polemiczne wobec „Dziadów”, motyw podróży, winkelriedyzm. Tworzenie tekstu własnego: „Człowiek pod władzą despotyzmu. Rozważ problem, odwołując się do sceny „Sen Senatora” oraz innych wybranych fragmentów „Dziadów” cz. III A. Mickiewicza”.</p>	<p>Zna i rozumie pojęcia: prometeizm, mesjanizm, improwizacja, tragizm. Umie: wymienić cechy dramatu romantycznego i cechy bohatera romantycznego. Odczytuje: romantyczne metafory, dostrzega funkcje środków artystycznego wyrazu</p>
<p>11 (4h). „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza jako pożegnanie z romantyzmem</p>	<p>Geneza „Pana Tadeusza”. Idealizacja „Małej ojczyzny”, obraz patriotyzmu, symbole polskości. Różne typy bohaterów - „młotecznik polskości”. Historia, natura, obyczaje. Tworzenie tekstu własnego: „Wizerunek kraju lat dziecińczych w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza. Interpretując podany fragment, rozważ związek doświadczeń emigracyjnych z obrazem utraconej ojczyzny”.</p>	<p>Zna: cechy gatunkowe epopei, potrafi nazwać środki stylistyczne wyrażające emocje. Umie: wyjaśnić na czym polega antropomorfizacja przestrzeni w opisach przyrody.</p>
<p>12 (4h). <i>Egzamin maturalny z języka polskiego - matura próbna.</i></p>		
<p>13 (4h). Realizm - analiza zjawisk, powieść realistyczna, nowela pozytywistyczna.</p>	<p>Twórcy powieści realistycznej i ich dokonania. Człowiek jako istota społeczna w literaturze realistycznej XIX w. - nowy model świadomości społecznej, przemiany klasowe, pieniądz jako czynnik wyznaczający miejsce w hierarchii społecznej, emancypacja kobiet.</p>	<p>Zna i rozumie: cechy powieści realistycznej - wyznaczniki gatunkowe; Cechy noweli - wyznaczniki gatunkowe. Umie: podać i wyjaśnić zjawiska społeczno-historyczne wyznaczające racje epoki. Dostrzega związek języka z obrazem świata. Dostrzega styl potoczny, artystyczny, publicystyczny.</p>

	<p>Nowelistyka polska - zakłamanie relacji międzyludzkich, sztuczność form społecznych. Rozumienie czytanego tekstu - J. Żakowski „Równość. Wielka nieobecna”</p>	
<p>14 (4h). „Lalka” B. Prusa - różne możliwości interpretacji.</p>	<p>Obraz społeczeństwa polskiego, sylwetka S. Wokulskiego, miłość jako siła wpływająca na życie jednostki, uniwersalizm poruszanych w powieści zagadnień. Miasto jako temat literacki. Realizm powieści - struktura, narracja, rola spisów. Warszawa jako przestrzeń wielu kultur, narodów i języków. Czytanie tekstu literackiego i tworzenie tekstu własnego: „Na podstawie poniższych fragmentów „Lalki” oraz całej powieści przedstaw przyczyny, jakie zdecydowały o ekonomicznym sukcesie Wokulskiego”.</p>	<p>Rozpoznaje w czytanych tekstach i analizuje przykłady odmian środowiskowych i zawodowych polszczyzny (stylizacja językowa); rozpoznaje w czytanych tekstach stylizację, rozróżnia jej rodzaje (archaizację, dialektyzację, kolokwializację).</p>
<p>15 (4h). Zjawisko powieści historycznej „Potop” H. Sienkiewicza. Ponadczasowa wartość powieści F. Dostojewskiego „Zbrodnia i Kara”.</p>	<p>Fakty historyczne, a fikcja literacka. Kreacje Sienkiewiczowskich bohaterów. Cechy powieści historycznej. Polifoniczność powieści F. Dostojewskiego „Zbrodnia i Kara”, psychologizacja postaci, filozoficzna wymowa, problematyka religijna. Analiza porównawcza - „W kontekście podanych informacji dotyczących filozofii Maxa Stirnera dokonaj analizy fragmentu „Zbrodni i Kary” F. Dostojewskiego pod kątem pokazania dramatu człowieka „uwiedzionego” przez fałszywą ideę”.</p>	<p>Zna i rozumie: pojęcia - powieść polifoniczna, powieść historyczna, powieść psychologiczna. Dostrzega w czytanych i analizowanych fragmentach - parodię, parafrazę. Konfrontuje tekst literacki z innymi tekstami kultury (wypowiedź, wywód filozoficzny).</p>

16 (4h). Modernizm europejski. Modernizm i neoromantyzm polski.	Sztuka - odejście od akademizmu - impresjonizm. Filozofia modernizmu, światopogląd, osiągnięcia. Joseph Conrad „Jądro ciemności” - problem kolonizacji, bohaterowie, interpretacja tytułu, psychologizm. Teoretyk Młodej Polski - S. Przybyszewski. Związki ze sztuką europejską i polską specyfiką. Rozumienie czytanego tekstu K. Szymborski „Dziki słówka”.	Zna i rozumie: pojęcia - bergsonizm, cyganeria, ekspresjonizm, modernizm, neoromantyzm, nietzscheanizm, schopenhaueryzm, symbolizm, ludomania, synestezja. Umie: rozróżniać style współczesnej polszczyzny (test).
17 (4h). Dekadentyzm i jego różne oblicza. Powieść młodopolska „Wesele” - nowy typ widowiska teatralnego.	Dekadentyzm jako obrona - K. Przerwa-Tetmajer „Hymn do Nirwany”. Dekadentyzm jako moda - K. Przerwa-Tetmajer „Koniec wieku XIX”. Doktor Judym („Ludzie bezdomni”) - spadkobierca romantyków i pozytywistów. Znaczenie tytułu, cechy powieści młodopolskiej. Geneza „Wesela”, symbole w „Weselu”, ocena społeczeństwa w „Weselu”. Ćwiczenia - analiza tekstu lirycznego.	Zna i rozumie: pojęcia - adresat liryczny, bohater liryczny. Umie: rozróżniać rodzaje liryki, środki stylistyczne - neologizmy, zdrobnienia, epitety, metafory, eufemizmy, hiperbole.
18 (4h). Zmierzch modernizmu - dwudziestolecie międzywojenne. Różnorodność poezji polskiej - grupy poetyckie, programy.	Myśli filozoficzne - sceptycyzm poznawczy i pragmatyzm. Koncepcje psychoanalizy, behawioryzm. Kierunki awangardowe - dadaizm, kubizm, surrealizm. Nowe kierunki artystyczne w literaturze - ekspresjonizm, futurizm, awangarda. Program Skamandra, Awangardy, Żagarów. „Jak człowiek poznaje i odczuwa świat” - analiza wiersza B. Leśmiana „Dusiołek”.	Zna i rozumie: pojęcia - behawioryzm, pragmatyzm, psychoanaliza, sceptycyzm poznawczy. Umie: stawiać hipotezy poznawcze Zna: cechy gatunkowe ballady, w tym ballady filozoficznej.

<p>19 (4h). „Przedwiośnie” S. Żeromskiego - powieść otwartych pytań. Awangarda w prozie polskiej.</p>	<p>Obraz Polski po 1918 roku Cezary Baryka - charakterystyka bohatera, obraz rewolucji w Baku, obraz polskiej rzeczywistości - dysproporcje pomiędzy poszczególnymi grupami społecznymi, powieść o poszukiwaniu idei dla odrodzonej Polski. Koncepcja człowieka w „Granicy” Z. Nałkowskiej; struktura powieści. Krytyka międzywojennej kultury i obyczajowości - W. Gombrowicz „Ferdynand” - konstrukcja świata przedstawionego. Konstruowanie klucza interpretacyjnego do tematu „Tragiczny finał błyskotliwej kariery Zenona Ziembiewicza”. Na podstawie załączonych fragmentów i całego utworu Z. Nałkowskiej przedstaw przyczyny klęski, jaką poniósł bohater w życiu prywatnym i publicznym”.</p>	<p>Zna i rozumie: pojęcia - powieść, parabola, powieść awangardowa, powieść polityczna, powieść psychologiczna.</p> <p>Umie: ocenić społeczeństwa ukazane w powieści 20-lecia międzywojennego, dokonać charakterystyki dynamicznej bohatera.</p> <p>Umie: określić kto mówi w tekście</p> <ul style="list-style-type: none"> • jaka jest wiedza mówiącego o świecie przedstawionym, • określa miejsce akcji, • nakreśla sylwetki bohaterów, • określa rolę tytułu, • określa styl tekstu. <p>Zna i rozumie pojęcia: akcja perypetia, fabuła, epilog, wątek.</p>
<p>20 (4h). Czas wojny i okupacji - twórczość poetów pokolenia wojennego. Funkcje tekstów językowych.</p>	<p>1939 - 1945 - lata II wojny światowej, rozwój literatury konspiracyjnej i emigracyjnej. Twórczość K. K. Baczyńskiego - poeta pokolenia Kolumbów. Analiza - „Pokolenie 1943”, „Historia”, „Z głową na karabinie”, „Mazowsze”. Baczyński jako poeta apokalipsy spełnionej. T. Gajcy „Miłość bez jutra”. Ćwiczenie w czytaniu ze zrozumieniem - P. Legutko, D. Rodziewicz „Gra w mediach”.</p>	<p>Zna i rozumie: pojęcia - katastrofa i katastrofizm, apokalipsa.</p> <p>Zna twórczość pokolenia „spełnionej przepowiedni”.</p> <p>Umie: określić czym jest system językowy, na czym polega funkcja matajęzykowa i fatyczna tekstu, z czego wynika rozbieżność między interpretacją nadawcy a jej odczytaniem, kiedy wielosłowie zaciera sens wypowiedzi, co to jest błąd frazeologiczny.</p>

<p>21 (4h). Rozrachunek z przeszłością wojenną - człowiek w sytuacji ekstremalnej.</p>	<p>Socrealizm (1948 - 1956) - realizm socjalistyczny. Literatura wobec zagłady - „solidarni świadkowie” zbrodni hitlerowskich. T. Borowski „Dzień na Harmenzach” - człowiek „zlagrowany”, człowiek totalitarny. Wewnętrzny świat łagierników - G. Herliny - Grudziński „Inny świat”. Holocaust w wierszu Cz. Miłosza „Campo di Fiori”. Wypełnianie testu - „Po katastrofie. Literatura wobec zagłady”.</p>	<p>Zna i rozumie: pojęcia - łagry, łagry, totalitaryzm, behawioryzm, nihilizm, Holocaust Umie określić (test): na czym polegał proces reifikacji, co charakteryzowało człowieka łagrowanego, kogo nazywano "muzułmaninem", na czym polegało zjawisko denuncjacji, czym charakteryzuje się metoda zwana behawioryzmem.</p>
<p>22 (4h). Świat po drugiej wojnie światowej. W poszukiwaniu wartości - egzystencjalizm.</p>	<p>„Pokolenie 56”. Pokolenie „Nowej Fali”. Najmłodsze pokolenie twórców. Literatura i komunizm, cenzura, nowomowa po polsku, manipulacja językowa, drugi obieg. Literatura i egzystencja - Herbert, Szymborska, Różewicz. Wielka proza światowa - „Dżuma”, filozoficzna parabola. Absurd po polsku - „Tango” S. Mrożka. Ćwiczenie w czytaniu ze zrozumieniem: W. Tatarkiewicz „Tragedia i tragizm”.</p>	<p>Zna i rozumie: pojęcie - cenzura, stalinizm, egzystencjalizm, teatr groteski, parodia, teatr absurdu. Zna: funkcje tekstów językowych - komunikatywnej, ekspresywnej, impresywnej, perswazyjnej, poetyckiej, fatyczej.</p>
<p>23 (4h). Młoda literatura lat 80. i 90. Proza światowa.</p>	<p>Język komunikacji masowej. Postmodernizm. Twórczość G.Garcia Marqueza, J. Cortazara, U. Eco. Toposy postmodernizmu. Manipulacja językowa w mediach, reklamie i polityce. Język i styl współczesnych mediów. Gatunki prasowe.</p>	<p>Zna i rozumie: pojęcia - minimalizm, Pop-art, konceptualizm, happening, Performance. Zna: najważniejsze cechy wiadomości, budowę artykułu, najważniejsze cechy komentarza, felietonu, recenzji, reportażu i eseju.</p>